

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Iurispatronatus Acquirendi, conseruandiq[ue] illud;
ac amittendi modos breuiter continens**

Viviani, Giuliano

Romae, 1620

Cap. 4. In discussione præsentationum citari debent contradictores certi speciali citatione, incerti edicto generali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61772)

Cittad. de iurepatron. par. 6. quæst. 55. Lambertin. vbi supra artic. 21. Et si vnus ꝑ ex presentatis obtineat prouisionem beneficij à Papa non factâ mentione de variatione factâ à patrono, cum illam ignoraret, & de institutione

sequuta, talis prouisio apostolica tanquam subreptitia non valet in præiudicium dicti instituti, ita habetur in cap. constitutus. in princip. vbi Abb. & in cap. ad audientiam. il secondo. de rescrip.

CAPVT QVARTVM.

In discussione præsentationum citari debent contradictores certi speciali citatione, incerti edicto generali.

SVMMARIVM.

- 1 Institutio quomodo fiat ad instantiam comparentium, & se opponentium.
- 2 Præsentati citari debent certa citatione speciali.
- 3 Præsentatus absens potest citari ad domum.
- 4 Præsentatio metu facta non tenet.
- 5 Idem est si ex impetu, vel iracundia,
- 6 Vel clandestine.
- 7 Patronus licet non præsentauerit, potest tamen oppone-
re cõtra præsentatum ab alio.

- 8 Extranei etiam possunt opponere contra præsentatum.
- 9 Oppositio defectus notarij contra præsentatum tolli non potest.
- 10 Populus quando de facto se opponit contra præsentatum, quid agendum.
- 11 Petitio talis qualis sufficit in processu, pro assequenda institutione.
- 12 Exceptiones dilatoria sunt reijcienda.
- 13 Litis contestatio non requiritur in iudicio, quo petitur institutio.
- 14 Et requiritur terminus ad
pro-

probandum in hoc iudicio.

15 *Et ita Pisis seruatnr.*

16 *Iuramentū calumniæ præstari debet in hoc iudicio, quo petitur institutio.*

HActenus visum est quo modo superior habens instituere ex suo officio discutere debeat iura presentantium, & presentatorum.

1 Nunc est videndum ꝑ quomodo id fiat non ex officio Iudicis, sed ad instantiam comparentium, & se opponentium.

2 Imprimis ꝑ citari debent speciali citatione tanquam certi, illi, qui primo loco presentauerunt, vel presentati fuerunt, & alij incerti, edicto, generaliq; citatione citari debent. Doctor. in cap. vlt. de elect. lib. 6. Si autem ꝑ compresentatus, vel certus contradictor esset absens tunc satis est eisdem citari ad Domum eorum solitæ habitationis, vel in ecclesia, seu ad valuas illius; ad hoc vt ecclesiæ citius provideatur, & sibi imputent, si in loco, vbi talis causa agitur, procuratorem non reliquerunt. Lambertin. de iure patronat. lib. 2. par. 2. quæst. 9. art. 2. Quod ꝑ

si per metum facta sit presentatio, potest ipse patronus id opponere, quia talis presentatio non tenet: quod est verum quando metus fuit causa talis actus. Alex. conf. 16. lib. 3. Ita ꝑ etiam non valet presentatio facta ex impetu, vel iracundia. cap. auditis. ibi prorupit. de elect. Iracundia enim facit contractum non valere. l. quicquid calore. ff. de reg. iur. vide Firman. in tract. de Episcopo. par. prima lib. 3. quæst. 35. Nec ꝑ minus valet presentatio clandestine facta. ad text. in cap. quia. propter. §. vlt. & ibi gloss. & Doctor. de elect. vt quia non sit facta coram habente instituere, quo casu non dicitur perfecta presentatio. Lambertin. vbi supra artic. 7. Potest etiam ꝑ patronus quamuis nõ presentauit, nec fuit spretus, opponere defectum, vel vitium contra personam, vel aliud simile. cap. nulli; & cap. sequenti. de elect. lib. 6. Lambertin. vbi supra artic. 8. Insuper ꝑ omnes etiam extranei admittuntur ad opponendum contra presentationem pro impedienda institutione, quia in edicto vocantur omnes,

nes, qui se volunt opponere. dicto cap. vlt. de elect. lib. 6.

9 Quod si † quis ad impediendam institutionem opponat contra presentatum de notorio defectu, non potest postea poenitentia ductus à tali oppositione recedere, argumento text. in cap. ab eo, & in cap. si forte. de elect. lib. 6.

10 Verum si † populus potius de facto, quam de iure se opponat contra presentatum, quia nolunt illum in Rectorem, tunc si sit presentatus ad beneficium curatum talis populi, contradictio est admittenda si sit rationabilis ob timorem scandali: secus est in beneficijs simplicibus, in quibus nullum vertitur interesse populi. Lambertin. vbi supra. artic. 11. Paul. de Citadin. de iure patronat. par. 6. q. 19. Et est notandum, quod in faci-

11 ciendo † processu pro assequenda institutione sufficit talis qualis petitio, cum qua concordari possit sententia. Clement. saepe circa princip. de verbor. significat. & excep-

12 ptiones † dilatoriae sunt repellendae, nisi essent necessariae pro legitimatione personarum. Cardin. in dicta Clement. saepe

13 pe col. 5. Nec † hoc casu requiritur litis contestatio. Clement. dispendiosam. & ibi Cardin. de iudic. & quod in summarijs non requiratur litis contestatio, probat Lambertin. vbi supra art. 12.

14 In hoc igitur † iudicio summario pro assequenda institutione publicato edicto, eiusque peremptorio termino elapso, in quo factae sint contradictorum oppositiones, & exceptiones, & facta aliqua responsio, quae loco litis contestationis habeatur, dandus est vtrique parti terminus ad probandum incumbens: ita habetur in dicta Clement. saepe. ibi terminum dare possit. Et ita in praxi seruetur

15 Pisis †, vbi secundum constitutiones synodales Pisanas datur terminus ad probandum triginta dierum utilium, quo termino durante possunt presentari articuli, positiones, exceptiones, acta, iura & munimenta, quibus partes uti volunt: de quibus habetur in dicta Clement. saepe. §. & quia positiones, & ibi gloss. & ibidem in §. citationem vero habetur, quod etiam in tali

16 causa † debet praestari iuramentum-

mentum calumniae, & de veritate dicenda. vide Rocch. de Curte, de iure patronatus

in verbo competens alicui. quaest. 14. col. 2.

CAPVT QVINTVM.

Quomodo probetur ius patronatus antiquum.

SVM M A R I V M.

- 1 Ius patronatus antiquum probatur per instrumenta, & per authenticas scripturas. & num. 6.
- 2 Ius patronatus quomodo probetur.
- 3 Exemplum in probando iure patronatus.
- 4 Illustrissimus Cardinalis Lantes patronus Capellaniae SS. Simonis, & Iudae.
- 5 Descendentia quomodo probetur.
- 7 Quasi possessio per tempus immemorabile continuata prodest.
- 8 Concil. Tridentin. Sessione vigesima quinta de reformat. capitulo nono iubet ius patronatus probari ex fundatione, vel dotatione.
- 9 Quasi possidens ius patrona-

tus non tenetur probare descendentiam.

- 1 Ius patronatus ¶ antiquum est difficilis probationis, immo impossibilis: tamen probari potest per instrumenta, vel alias authenticas scripturas. Lambertin. de iure patronatus, lib. 2. par. 2. quaest. 10. art. 4. & quomodo ¶ probetur ius patronatus, tradit Rota Rom. in nouissimis. lib. 3. Decis. 1372. nu. 1. & Deci. 1014. & 254. dicto lib. 3. tradit Illustrissimus Card. Tusc. pract. conclus. iuris in littera I. conclus. 617. traditur etiam in praxi Archiepiscopali Leonis par. 2. cap. 21. de iure patronatus. num. 1. 2. & 3. vide Farinacium tomo primo & 2. partis secundae. Decis. 360. 374. 548. 541. 694. 146. 235. & par-